

เทศน์อบรมฆราวาส

ณ หอพระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จ.ปทุมธานี

เมื่อปลายวันที่ ๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

จิตเปิดโลกธาตุ

วันนี้เป็นวันมหามงคลแก่บรรดาพี่น้องชาวพุทธเรา ที่ต่างท่านต่างได้อุตสาหะ พยายามสละทั้งเวลาและเวลา หน้าที่การงานทุกสิ่งทุกอย่าง แม้ชีวิตจะเป็นอะไรในขณะที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อการกุศลครั้งนี้ก็ยอมรับเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา ไปเลย ด้วยความพอกพອใจแห่งจิตใจที่เป็นกุศลของพี่น้องทั้งหลาย หลวงตาที่มาในงานอันยิ่งใหญ่ของพี่น้องชาวไทยนี้ รู้สึกว่ามีความปลื้มปิติกับจิตใจของท่านทั้งหลายที่มีความรักใคร่ไฝ่ธรรมเป็นอันมาก จึงขอขอบคุณและอนุโมทนากับบรรดาท่านทั้งหลาย มีท่านที่เป็นประธานเป็นต้นในงานนี้ด้วย

การแสดงธรรมวันนี้ก็จะแสดงไปตามความสามารถอาจรู้ได้แค่ใดก็ตาม ในวง ของพระพุทธานุชาสนา จะได้นำมาชี้แจงให้ท่านทั้งหลายฟัง สำหรับหลวงตาเองอาจจะได้ บรรยายเรื่องราวของตนเล็กน้อย พอเป็นข้อคิดกับบรรดาพี่น้องทั้งหลายที่ลงใจเชื่อถือ จนกระทั่งได้นิมนต์มาแสดงธรรมในสถานที่นี้ มีวันนี้เป็นวันสำคัญให้ได้ยินได้ฟังบ้าง พอประมาณ การที่จะได้นำธรรมมาสั่งสอนพี่น้องทั้งหลายนี้ก็นำมาแทบเป็นแทบตาย แทบสลับสไลตั้งแต่วันออกปฏิบัติ ไม่ต้องพูดถึงเรื่องวันบวช

ออกปฏิบัติวันที่ได้ยินได้ฟังธรรม ที่เป็นธรรมธาตุจากพ่อแม่ครูอาจารย์มันของ เรา นี้คือองค์อรหันต์ในสมัยปัจจุบัน จะเห็นได้ชัดเจนก็คือเวลาท่านมรณภาพล่วงไป แล้ว อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุอย่างสวยงามมาก สมใจที่บรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายไปประพุดปฏิบัติฟังธรรมฟังธรรมของท่านไม่มีข้อต้องติดตลอดมา เฉพาะ อย่างยิ่งหลวงตาบัวไปอยู่กับท่านเป็นเวลา ๘ ปี มีตั้งแต่ความซาบซึ้งในกิริยาอาการ ความเคลื่อนไหว ไม่มีเคลื่อนไหวคลาดจากหลักธรรมหลักวินัยเลย เป็นการเสด็จตาม พระพุทธเจ้า

คือท่านเองเป็นผู้ปฏิบัติปฏิบัติชอบตามหลักธรรมหลักวินัย ซึ่งเป็นการตาม เสด็จพระพุทธเจ้าทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะยืนก็ยืนตามธรรมวินัย เดินก็เดินตามธรรมวินัย นั่ง ก็นั่งตามธรรมวินัยไม่ให้ขัดข้อง แม้จะนอนก็นอนตามหลักของพระ ตามทางของ ศาสดาที่พาดำเนินมา จึงเป็นองค์ที่น่าเคารพเลื่อมใสในปัจจุบันเป็นอย่างมากสำหรับ ชาวพุทธเรา การแสดงธรรมของท่านหาที่ต่อติไม่ได้ ไม่มีทางอื่นใดที่จะแยกแยะ ออกไปจากอรรถจากธรรมคือธรรมวินัยซึ่งเป็นส่วนรวมนี้เลย แสดงบทใดบาปใด เป็นไปด้วยอรรถด้วยธรรมที่ถูกต้องดีงาม ที่ศาสดาของเราพาดำเนินมาแล้วเป็นต้น

เวลาไปอยู่กับท่านรู้สึกว่าคุณซึ่งตั้งแต่วันไปอยู่ที่แรก จนกระทั่งได้จากไปเป็นเวลา ๘ ปี ธรรมะเหล่านั้นได้ซาบซึ้งถึงใจตั้งแต่ขณะไปถึงท่านที่แรก เพราะไปด้วยความตั้งใจจริง ๆ เต็มหัวใจ ที่แรกเราก็เรียนตามปริยัติ พระพุทธเจ้าแสดงก็แสดงด้วยสวากขาตธรรม คือตรัสไว้ชอบแล้วในธรรมทุกบททุกบาททุกชั้นทุกภูมิ ไม่มีบกพร่องประการใดจากศาสนธรรม ที่พระองค์ทรงแสดงไว้แล้วด้วยความถูกต้องแม่นยำ ที่เรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว

องค์พ่อแม่ครูบาอาจารย์มั่นของเรา ท่านดำเนินตามธรรมตามวินัยเหล่านี้ ประหนึ่งว่าท่านตามเสด็จพระพุทธเจ้าตลอดอิริยาบถเรื่อยมา เมื่อเราเข้าไปถึงท่านด้วยความพอออกพอใจเบื้องต้นเนื่องจากสงสัยมรรคผลนิพพาน ทั้ง ๆ ที่เราก็เรียนในปริยัติ ท่านก็บอกไว้ว่ามรรคผลนิพพานมีอยู่ ธรรมะเหล่านี้ก็ออกจากพระโอษฐ์ของพระพุทธเจ้าที่ตรัสรู้เป็นศาสดาของโลกมาเป็นเวลานาน ประกาศธรรมประกาศก้องทั่วดินแดนแห่งโลกคือสามโลกธาตุนี้ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาทั้งนั้น ตั้งแต่มนุษย์เราขึ้นไปถึงพรหมโลก เทวดา อินทร์ พรหม ล้วนแล้วแต่เป็นลูกศิษย์ของตถาคตทั้งนั้น

ท่านแสดงออกด้วยความถูกต้องแม่นยำ เรามีความสงสัยในแง่อรรถแห่งธรรมที่แสดงไว้ว่ามรรคผลนิพพานมีอยู่ ทั้ง ๆ ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้แน่ แล้วก็มาหาที่ปลงใจ จิตใจก็มาระลึกถึงแต่หลวงปู่มั่น จะให้พูดตามความถนัดของพระป่าเราเราขอเรียกว่าพ่อแม่ครูบาอาจารย์ คือพ่อแม่ครูบาอาจารย์มั่น เพราะท่านเป็นทั้งพ่อทั้งแม่ แนะนำสั่งสอนเลี้ยงดูอุปการะไม่มีอะไรอะไรบกพร่อง สม่าเสมอด้วยความเป็นธรรม ไม่ลำเอียงตลอดมาทั้งด้านวัตถุและนามธรรม จึงควรอย่างยิ่งที่เราจะเรียกได้อย่างเต็มหัวใจเต็มปากของเราว่าพ่อแม่ครูบาอาจารย์องค์นี้ของคณีนี

ด้วยเหตุนี้จึงติดปากพระป่ามาดังที่หลวงตาได้แสดงให้ท่านทั้งหลายฟังว่า นี่คือพ่อแม่ครูบาอาจารย์มั่น ไปก็ไปด้วยความสนใจอย่างยิ่งต่อมรรคผลนิพพาน จะไปปลงไปปลงมรรคผลนิพพาน คือความสงสัยนั้นออกจากคำพูดของท่านอย่างชัดเจนในคืนวันนี้ ไปก็ตั้งหน้าตั้งตาไปจริง ๆ เต็มเม็ดเต็มหน่วย พอไปถึงท่านก็กางเรดาร์ไว้เรียบบร้อยแล้ว พอไปถึงท่านก็ใส่ปุ๊วะเลยว่าคุณมาหาอะไร นี่ละเบื้องต้นที่เราไปถึงท่านที่แรก

ท่านมาหา มรรคผลนิพพานหรือ ต้นไม้ภูเขาดินฟ้าอากาศไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ไม่ใช่กิเลสตัณหา ไม่ใช่บาปไม่ใช่บุญ รวมทั้งแดนโลกธาตุนี้ไม่ใช่บาป ไม่ใช่บุญ ไม่ใช่แดนมรรคผลนิพพาน บาปแท้ บุญแท้ กิเลสแท้ ธรรมแท้ มีอยู่ที่ใจ สัมผัสสัมผัสกันได้ทั้งใจ เกิดขึ้นที่ใจจากท่านผู้ปฏิบัติจะรู้ชัดเจนแจ่มแจ้ง ตามศาสดาที่ทรงสอนไว้แล้วด้วยสวากขาตธรรม คือตรัสไว้ชอบแล้วนั้นแล จะไม่มีที่ขัดข้องใจ พอท่าน

ประมวลลงมานี้ก็เข้ามาสู่ใจ ใครจะเป็นผู้เปิดทั้งบาปทั้งบุญ ทั้งกิเลสตัณหา ทั้งอรรถทั้งธรรมทุกชั้นทุกภูมิ หนาบางหยาบละเอียดของกิเลสตัณหาของอรรถของธรรมขึ้นมาให้ประจักษ์ได้ด้วยวิธีการใด

พระพุทธเจ้าของเราท่านตรัสรู้ธรรมด้วยจิตตภาวนา พระสาวกทั้งหลายที่เป็นสรณะของโลกชาวพุทธเราตลอดมานี้ท่านบำเพ็ญมาด้วยจิตตภาวนา ที่เราว่า พุทธอสรณีย์ คัจฉามิ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาของโลกนั้นก็เป็นศาสดาของเราด้วยการตรัสรู้ธรรม ธรรมแสดง ปรากฏขึ้นในพระทัยของพระพุทธเจ้า ก็คือธรรมล้วนโลกล้วนสงสาร ธรรมอัศจรรย์เรียกว่าโลกุตระธรรม ธรรมเหนือโลกเหนือสงสาร เหนือสิ่งทั้งปวงในสามแดนโลกธาตุ พระสงฆ์สาวกที่บรรลुरुธรรมหรือตรัสรู้ธรรมก็เพราะการภาวนา ด้วยการประพฤติปฏิบัติตามแนวทางแห่งสาวกชาตธรรม ที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ชอบเรียบร้อยแล้ว

ทั้งพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ นี้เป็นพุทธศาสนา ศาสนาของพระพุทธเจ้า เป็นศาสนาของท่านผู้สิ้นกิเลส ไม่ใช่เป็นศาสนาที่คว่ำเอามาจากต้นไม้ภูเขาหินฟ้าอากาศ ลูกใครหลานใครเมียใครผัวใครก็กว้านเอามาเป็นพ่อของตน เป็นแม่ของตน เป็นศาสนาของตนอย่างนั้น แต่พระพุทธเจ้าท่านคว่ำออกมาจากภาคปฏิบัติตามอรรถตามธรรม ถูกต้องตามอรรถตามธรรม แล้วได้ตรัสรู้ขึ้นมาเป็นศาสดาเอกของโลก พระสงฆ์สาวกทั้งหลายก็บรรลुरुธรรมได้มาเป็นครูเป็นสรณะของโลก

ทีนี้ทั้งสองอย่างนี้เป็นมาจากไหน ขอรื้อย้อนไปหาต้นเหตุก่อนว่าพระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ขึ้นมาเป็นศาสดาตรัสรู้ในที่เช่นไร พระสาวกบรรลुरुธรรมตรัสรู้ขึ้นมาเป็นสรณะของพวกเรานี้ท่านตรัสรู้ขึ้นมาในที่เช่นไร ในครั้งพุทธกาลไม่เคยปรากฏว่ามีอย่างโลก เขาว่ามหาวิทยาลัยบ้าน มหาวิทยาลัยป่า แต่พระพุทธศาสนาท่านไม่ว่า หากเป็นมหาวิทยาลัยป่าโดยหลักธรรมชาติมาดั้งเดิมที่พระพุทธเจ้าทรงพำอยู่ พาทรงบำเพ็ญในป่า แล้วได้ตรัสรู้ขึ้นมาจากป่ากรุงพาราณสี

จากนั้นพระสงฆ์สาวกเข้าไปอบรมศึกษากับท่าน เฉพาะอย่างยิ่งเวลาบวชอุปสมบทขึ้นมาแล้วก็สอนธรรมะอันเด็ดขาด คอขาดบาดตาย เป็นเครื่องรบเข้าศึกในสงคราม เพื่อจะสังหารกิเลสออกจากใจ ขึ้นด้วยบทธรมที่สำคัญว่า รุกขมูลเสนาสน์ นิสุสาย ปัพพชฺชา ตตฺถ เต ยาวซีวี อุตฺสาโห กรณียโย บรรพชาอุปสมบทแล้วให้ท่านทั้งหลายไปอยู่ตามรุกขมูลร่มไม้ในป่าใน เขา ตามถ้ำเงี้ยวผา ป่าช้าป่ารกชัฏ ที่แจ่งลอมฟาง อัมโปกาส อันที่เว้งว่างเป็นที่สะดวงสบายต่อการบำเพ็ญสมณธรรม ปราศจากสิ่งรบกวนทั้งหลาย ขอให้ท่านทั้งหลายไปอยู่และบำเพ็ญในสถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด

ยาวชีวิ อุตสาโท กรณีโย คือให้ไปอยู่และบำเพ็ญในสถานที่นั้นตลอดชีวิตเกิด เพราะปราศจากสิ่งก่อกวนทั้งหลาย การบำเพ็ญก็สะดวกสบาย เพราะฉะนั้นบรรดา สาวกของพระพุทธเจ้าก็ดี-สาวกของเราทั้งหลายก็ดี จึงทรงบำเพ็ญอยู่ในป่าในเขาเป็น พื้นฐานสำคัญของผู้บำเพ็ญธรรม แล้วบรรดาสาวกทั้งหลายก็ไปศึกษาอบรมจาก พระพุทธเจ้าในมหาวิทยาลัยป่า พอศึกษาหรือว่าบวชเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ประทาน โอวาทที่เป็นโอวาทสำคัญ ไม่มีคำว่าครีว่าล้าสมัยเหมือนสมัยใด ๆ ตามโลกตามสงสาร แต่ที่เป็นธรรมะสมัยเป็นสมัยที่พอเหมาะพอดีกับการบำเพ็ญเพื่อแก้กิเลส

กิเลสก็มีอยู่ในหัวใจของสัตว์มาดั้งเดิม ไม่มีคำว่าครีว่าล้าสมัย ธรรมก็มีในหัวใจ ของสัตว์โลกทั่ว ๆ ไป เฉพาะอย่างยิ่งมีในหัวใจของพระพุทธเจ้าและสาวกท่าน ท่านได้นำธรรมนี้มาประพฤติปฏิบัติ จิตตภาวนาเป็นพื้นฐานสำคัญแห่งการบุกเบิกเพิกถอน กิเลสออกจากจิตใจของท่านด้วยจิตตภาวนา โดยถือแดนป่าแดนเขาเป็นสำคัญในการ บำเพ็ญเพราะเป็นความสะดวกสบายเรื่อยมา บรรดาพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าก็ เป็นผู้สิ้นกิเลส โลกวิทูทรงรู้แจ้งทั้งโลกนอกโลกใน โลกเปรตโลกผี โลกนรกอเวจี ตลอดสวรรค์ชั้นพรหมนิพพาน ไม่ใช่เป็นที่ไปไขว่ไปคว้าดันเดาเกาหมัดมาหลอกโลก หลอกสงสาร

เอา..ภาวนาจะพาไปดูสวรรค์ จะพาไปดูนิพพาน แต่หัวใจที่มีกิเลสปิดกั้นบังอยู่ นั้นจนไม่มองเห็นทิศเห็นแดนใด จะโดนต้นไม้ภูเขาจนหัวแตกก็มองไม่เห็น แล้วสอน ลูกศิษย์ลูกหาให้ไปดูนรกไปดูสวรรค์นี่มันเข้ากันไม่ได้กับพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้า ก็ดี-สาวกก็ดีที่ทรงแสดงว่าบาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลกมี นิพพานมี เหล่านี้ พระองค์ทรงแสดงมาตามหลักประเพณีของพระพุทธเจ้าผู้ทรงธรรมรู้แจ้งแทง ทะลุ เรียกว่าโลกวิทู ท่านรู้ขึ้นมาจากการบำเพ็ญในหลักธรรมชาติที่ถูกต้องกับธรรม ขึ้นมาต่างหาก ไม่ใช่ไปประดิษฐ์ขึ้นมา นรกไม่มีก็บอกว่ามี สวรรค์ไม่มีก็บอกว่ามี

นรกก็ดี สวรรค์ก็ดี พวกเปรตพวกผี พรหมโลกก็ดี นิพพานก็ดี ธรรมชาติ เหล่านี้มีมาดั้งเดิม ไม่มีใครสามารถอาจเอื้อมที่จะบอกได้ยืนยันได้ว่าไปพบไปเห็น อย่างนั้นอย่างนี้ด้วยความดันเดาเกาหมัด อย่างนี้ไม่มี มีแต่ผู้บำเพ็ญธรรม เมื่อถูก แนวทางตามความเป็นจริงที่จะควรรู้ควรเห็นสิ่งที่มีอยู่ดั้งเดิมนั้นแล้ว ต้องรู้ต้องเห็น ตามนิสัยวาสนาของตน

พระพุทธเจ้าเป็นพุทธวิสัยสามารถที่จะรู้นอกอยู่ใน โลกวิทูรู้แจ้งทั้งโลกนอกโลก ในตลอดทั่วถึงไปหมด นี่คือพุทธวิสัย สาวกวิสัยก็ต้องรู้ตามนิสัยวาสนาของตน เรื่อง นรกอเวจี พวกเปรตผีอสุรกายเหล่านี้ที่มีนี่ยอมรับว่ามีอยู่ แต่นิสัยวาสนาของผู้ที่จะรู้ เห็นนั้นมีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงหยาบละเอียดต่างกัน ไม่ได้รู้เสมอกันหมด สิ่งเหล่านี้มี

อยู่แต่ท่านไม่ได้ปฏิเสธว่าสิ่งเหล่านี้ไม่มี แต่ผู้สมารถที่จะอาจเอื้อมหรืออาจรู้เห็นได้นั้นเป็นไปตามนิสสัยวาสนา

เพราะฉะนั้นเราผู้ถือพุทธศาสนาให้ถือตามธรรมของพระพุทธเจ้า ท่านว่านรกมีก็เชื่อตามธรรมดาของเรา สวรรค์หรือพรหมโลก-นิพพานก็เชื่อตามคำของศาสดา แสดงออกบอกว่าไม่ผิด แต่อย่างไรการปฏิบัติขอให้รู้ นรกก็ดี-สวรรค์ก็ดีจะเป็นชั้นใดก็ตามจนกระทั่งถึงพรหมโลกนิพพานก็ดี ขอให้มาประจักษ์กับใจของการปฏิบัติแห่งชาวพุทธของเราเถิด จะเป็นความเหมาะสม อย่าพากันดันเดาเกาหมัด ใช้ไม่ได้ ไม่ถูกทางของศาสดา

ทางของศาสดาคือการจิตตภาวนา ประกอบกับนิสสัยวาสนา เมื่อจิตตภาวนาสามารถรู้แจ้งแทงทะลุไปโดยลำดับ จนกระทั่งทำลายกิเลสที่เป็นตัวมัดมัดปิดตาให้บอดทั้งวันทั้งคืนยืนเดินนั่งนอน พาเราไปตายกองกันอยู่ในโลกสมมุติสามแดนโลกธาตุนี้มากี่กัปก็กลับเราก็มารู้ เพราะกิเลสตัวนี้มันปิดมันบัง เกิดในภพใดชาติใดก็ไม่ทราบภพชาติของตัวเอง ทั้งๆ ที่เจ้าของนั้นละเป็นผู้ไปเกิดไปตาย แต่ไม่ทราบร่องรอยของตัวเองที่เกิดตายมาเป็นสัตว์ประเภทใดบ้าง นรกอเวจี ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหม ลงนรกอเวจีเหมือนเขาขึ้นบันไดบ้านเรือนนั้นแหละ บรรดาสัตว์ผู้สร้างดีสร้างชั่วมันเป็นอย่างนี้

นี่เป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าท่านสามารถรู้แจ้งแทงทะลุไปหมดทุกๆ พระองค์ ไม่มีพระพุทธเจ้าพระองค์ใดในธรรมชาติเหล่านี้จะปิดบังพระทัย จะไม่ให้ทรงรู้ทรงเห็นได้เลย ท่านจึงนำธรรมเหล่านี้มาสอนโลกด้วยเป็นสวากขาตธรรมแบบเดียวกันหมด ไม่มีว่าพระพุทธเจ้าองค์นั้นแสดงด้วยความดันเดาเกาหมัด แสดงธรรมทั้งหลายออกจากความรู้แจ้งเห็นจริงทั้งนั้น นี่คือพุทธศาสนาแท้ ผู้ทรงศาสนาก็เป็นผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิง สวากของพระพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์

การแสดงออกจากความสามารถแห่งความรู้ความเห็นของตน ที่เกิดมาจากจิตตภาวนานี้ย่อมรู้ได้ชัดเจนเต็มกำลังความสามารถวาสนาของตน เราอย่าไปคาดไปหมายแล้วพาใครต่อใครก็ตามแสดงธรรมแล้วพาเขาไปนรก พาไปสวรรค์ พาดูชั้นนั้นชั้นนี้ไปภาวนาแล้วจุ้งเขาไป นี่เป็นมิจฉาทิฎฐิในหัวใจของผู้พาแสดง ของผู้เป็นผู้นำ สอนคนอื่นก็ให้ผิดไปพลาดไปอย่างนั้น เพราะนี่ไม่ใช่ทางของศาสดา ทางของศาสดาแล้วเอาจิตตภาวนา การบำเพ็ญของตนตั้งลงไปให้ถูกต้องตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

คำสอนอุบายวิธีที่จะบุกเบิกเพิกถอนกิเลสที่มีมัดมัดปิดตาอยู่ภายในใจนี้ ให้เบาบางหรือกระจายออกไปโดยลำดับๆ นั่นคือจิตตภาวนา จิตตภาวนาจะพูดเพียงย่อๆ ไม่อย่างนั้นเวลาจะไม่พอและกำลังธาตุชั้นนี้ก็ไม่มีพอเหมือนกัน การภาวนานี้เป็นกุญแจเปิดธรรมทั้งหลาย ทั้งเปิดกิเลสด้วยให้เห็นแจ้งชัดเจน สิ่งที่เราทำลายก็ทำลายไป

ด้วยกัน สิ่งที่ควรเจริญขึ้นให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยเช่นอรรถเช่นธรรม ก็เจริญขึ้นในระยะเดียวกันคือจิตตภาวนา การภาวนาไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ศาสดาองค์เอกที่มาเป็นเจ้าของศาสนาสอนพี่น้องทั้งหลายชาวพุทธเราอยู่เวลานี้ ออกจากพระพุทธเจ้าที่ทรงภาวนา

สรณ คจฺจามิ คือพระสงฆ์สาวกท่านมาเป็นสรณะของพวกเราอยู่เวลานี้ ออกจากท่านภาวนา องค์นี้สำเร็จพระโสดา องค์นั้นสำเร็จพระสกิทาคา องค์นั้นสำเร็จพระอนาคา องค์นั้นสำเร็จพระอรหันต์ ออกจากแดนป่ามหาวิทยาลัยป่าเป็นส่วนมาก แล้วก็มาสอนสัตว์โลกอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้ ท่านไม่ได้สอนแบบงูๆ ปลาๆ ให้พากันเข้าอกเข้าใจ เรื่องพุทธศาสนานี้พูดอย่างถูกต้องแม่นยำเรื่อยมา ไม่พาประชาชนชาวพุทธของเราทั้งหลายต้นเดาเกาหมัด ด้วยการสั่งสอนงูๆ ปลาๆ ของพระศาสดาเลย

นำศาสนาไปแล้วไปตีศาสนาเป็นกิเลสไปหมด เลยไม่เป็นอรรถเป็นธรรม กิเลสเลยคุมศาสนา ศาสนาเลยไม่เป็นใหญ่ มีแต่กิเลสเป็นใหญ่ในศาสนา เลยกลายเป็นศาสนาป่าๆ เกื่อนๆ แล้วก็ยกขึ้นมาเป็นของแท้ของจริง เป็นทองคำทั้งแท่ง แล้วเหยียบย่ำศาสนาอันแท่งจริงคือทองคำทั้งแท่งให้เป็นมูตรเป็นคูถลงไป เลยกลายเป็นเรื่องว่าเอามูตรเอาคูถขึ้นมากราบมาไหว้ เป็นศาสนาเอกขึ้นมา ด้วยอำนาจของกิเลสตัณหาที่เชื่ออย่างเดาๆ เกาหมัด ทำไปแบบสุมสี่สุมห้าไปเสีย ไม่ได้ทำตามแบบตามฉบับของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง

ดังที่แสดงมาเวลานี้นับแต่พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายมาถึงสรณะ เฉพาะอย่างยิ่งคือนักบวช นักบวชเป็นแนวหน้า สอนให้เข้าไปอยู่ในป่าในเขاب่าเพ็ญเพียร ส้ารวมระวังตนด้วยสติและปัญญา ประกอบความ پاکเพียรอยู่ในจิต รักษาจิตตลอดสติปัญญา รักษาจิต ส้ารวมระวังอย่าให้สิ่งใดเข้ามาพัวพัน อันเป็นข้าศึกต่อจิตใจ ให้บุกเบิกเพิกถอนออกไปเรื่อย ๆ นี่ท่านเรียกว่าภาวนา คือการอบรมจิตใจที่มันเฝ้าพะงอยู่ด้วยอำนาจของกิเลส ให้มันสติใสดงามขึ้นมาด้วยจิตตภาวนาชะล้างใจดวงนั้น แล้วใจดวงนั้นก็จะมีสว่างไสว จิตใจมีความสงบรมเย็น นี้เกิดขึ้นจากจิตตภาวนานะ

การภาวนาเป็นของสำคัญมาก เป็นนามธรรม ส่วนด้านวัตถุต่างๆ นั้นเป็นสิ่งที่อาศัยเพียงเล็กน้อย แต่เวลานี้ด้านวัตถุเป็นใหญ่ เป็นเจ้าของศาสนา เป็นศาสนวัตถุไปหมด เป็นศาสนวัตถุ ไม่ได้เป็นศาสนธรรมเหมือนครั้งพุทธกาลที่ท่านทรงดำเนิน และนิยมกันมาปฏิบัติกันมา เลยจะมีตั้งแต่ศาสนวัตถุเต็มบ้านเต็มเมือง จะไปอยู่ที่ไหนสร้างที่อยู่ไหนนะ ๕ เดือนก็ไม่เสร็จ ทั้งๆ ที่ว่าจะสร้างไปภาวนา ไปภาวนาอยู่ร่มไม้ชายเขาที่ไหนก็ได้ สร้างกระต๊อบขึ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ พอได้อยู่อาศัยไปวันหนึ่ง เราคิดดูซิว่าเราไปทำกระต๊อบหรือทำร้านเล็ก ๆ ขึ้นมาเพียงวันสองวันยังไม่เสร็จ จิตใจยังส่อความกังวลไปกับงานทั้งหลายเหล่านั้น การภาวนาก็ไม่สมบูรณ์แบบ

ที่นี้พอสร้างกระต๊อบหรือทำร้านเล็กๆ ให้เสร็จสิ้นแล้ว ปิดปั๊บงานทั้งหลายไม่ให้มี ให้มีแต่งานภาวนาคืองานนามธรรมอย่างเดียว ชำระกิเลสออกจากจิตใจด้วยสติ สติเป็นของสำคัญมาก สติมาเป็นอันดับหนึ่ง จะภาวนาหรืองานนอกงานในก็ตาม ถ้าขาดสติผลงานจะไม่ค่อยสมบูรณ์ผิดๆ พลาดๆ ถ้ามีสติอยู่แล้วงานภายนอกภายในดี ยิ่งเป็นการภาวนาด้วยแล้วงานภายในต้องมีสติสัมปชัญญะ นี้เรียกว่าติดตัวๆ นี่คือการภาวนาแก้อกิเลส กิเลสไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย มันครอบหัวใจโลกธาตุมานี้ก็กัปกัปกัลป์ ทุกประเภทของสัตว์โลกที่ไม่มีกิเลสครอบงำนั้นไม่มีเลย เว้นแต่พระพุทธเจ้าที่ตรัสรู้ไปแล้ว สาวกตรัสรู้ไปแล้วก็ همینก็แสนก็ล้านๆ ก็ตามเป็นผู้พ้นภัยโดยสิ้นเชิง ไม่มีกิเลสตัวใดจะเป็นภัยต่อพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายเลย นี่ท่านบำเพ็ญภาวนา

การชำระกิเลสท่านเอาจริงเอาจัง เดินก็มีสติ นั่งก็มีสติ นอนก็มีสติ การทำงานทำอะไรก็มีสติ แต่นักภาวนาจริง ๆ แล้วท่านจะไม่สนใจกับการสร้างนั่นสร้างนี่ ท่านจะสร้างตั้งแต่จิตใจ สร้างแต่สติ สร้างแต่ปัญญาเข้าสู่จิตใจ สติสัมปชัญญะ ความพาก ความเพียร ความอดความทน ความอดสำหรับพยายาม ให้ติดพันกันไป มีสติเป็นแนวหน้าๆ เป็นผู้บังคับงาน จิตใจก็ค่อยสงบเย็นลงไปๆ ขอเรียนโดยตรงเลยถึงจะเป็นตัวเท่าอึ่งก็ตามเถอะ สติเป็นของสำคัญ

ใครก็ตามอย่าตำหนิติเตียนเจ้าของที่เกิดมามีอำนาจวาสนาน้อย ทั้งๆ ที่เราไปภาวนาอยู่ในป่าในเขากับครูบาอาจารย์ทั้งหลาย แต่มาตำหนิเรามีวาสนาน้อย ต้นเหตุที่มีสติปัญญาน้อยไม่ได้รับผลเท่าที่ควรเพราะอะไร เพราะขาดสติ เอา ให้ท่านทั้งหลายไปตั้งใจภาวนาดูซินะ สติตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับไม่ยอมให้เปลว เอา เอาตั้ง วันนี้ก็ตั้ง เราเกิดตายกองกันมานี้ก็กัปกัปกัลป์ลำบากลำบากหรือนานเท่าไรเราไม่เห็นคิด แต่เรามาตั้งสติเพื่อให้จิตใจของเรามีความสงบตั้งตัวได้นี้เพียงสองสามวันสี่วันเท่านั้นทำไมจึงว่านาน ทำไมจึงว่าลำบากลำบาก นี่เสียทำให้กิเลสแล้ว

เอาตั้งลงไปสติ ใครภาวนามีสติดีผู้นี้รับรองได้เลยว่าจิตต้องสงบ สิ่งที่มาเป็นข้าศึกต่อสติก็คือสังขาร สังขารออกมาจากอวิชชา อวิชชาผลักดันให้คิดให้ปรุงแต่งเรื่องของกิเลสตัณหาทั้งนั้น เมื่อสังขารออกได้กิเลสก็ออกได้วันยังค่ำ สติขาดไปๆ กิเลสยิ่งสนุกทำงาน เอา ดึงสติเข้ามาให้ดี ให้อยู่กับใจ ไม่ให้มันคิด มันจะคิดเรื่องอะไรล้วนแล้วแต่เป็นกิเลสทั้งนั้นในเวลาที่มีมันเป็นกิเลส บังคับให้อยู่กับสติๆ หรือเราภาวนาในธรรมบทใด เอาธรรมบทใด เช่นพุทโธเป็นต้นนะ จะเอาธัมโม สังโฆ หรือธรรมบทใดก็ตามแต่สำคัญที่สติเป็นสำคัญ ให้ติดแนบอยู่กับคำบริกรรมนั้นๆ ไม่ยอมให้มันคิด มันคิดมาตั้งแต่วันเกิดและคิดมาตั้งแต่ตื่นนอนไม่เห็นได้เรื่องได้ราวอะไร คิดเรื่องราวๆ ปลาๆ

นขา ทันตา ตโจ นี่มันจะพิจารณาทางร่างกาย วันนี้ท่านทั้งหลายให้ฟังชัดเจนนะวันนี้
วันนี้จะเทศน์ให้ฟังเต็มภูมิของผู้ปฏิบัตินี้แหละ ภูมิเท่าหนูก็จะเทศน์ให้เต็มตัวหนูนั่น
ละ ทีนี้เวลาพิจารณาร่างกายนี้เอาเรื่องอสุภะอสุภังไปจากเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ
ความเข้าไปข้างในมีอะไรบ้าง ท่านทั้งหลายภูมิใจหาอะไร พิจารณาซินะ

มีอะไรปกปิดหลอกอยู่เวลานี้จึงได้เยื่อหุ้มจงหองพองตัว ลืมเนื้อลืมตัว โดย
ลืมผิวหนังมันหลอกว่าสดสวยงดงาม นอกจากนั้นยังมีโรงเสริมสวยเสริมเสเข้าไปอีก
เสริมบำมันอะไรก็ไม่รู้ มันมีแต่หนังห่อขี้อยู่ในนั้น พิจารณาให้ตึนะ พอว่าหนัง ผิวหนัง
นั่นละเป็นตัวสำคัญมันทำให้สดสวยงดงาม นอกนั้นมาตกแต่งโรงนั้นโรงนี้ โรงเสริมสง
เสริมสวย มันจะสวยอะไรโรงห่อขี้ ขี้โลก ขี้โครธ ขี้หลง กิเลสก็อยู่นั่น ขี้เป็นบุตรเป็นคู
จริง ๆ ก็อยู่ที่นั่น เอาพิจารณาแยกออกไป

เมื่อจิตมีความแยกกายพอสมควรแล้วพิจารณาทางด้านปัญญา แยกผมออกมา
ดู ที่แรกผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เป็นอารมณ์ของสมณะเพื่อความสงบใจ จากนั้นมาแล้ว
จิตมีพื้นฐานแห่งความสงบแล้วแยกอันนั้นออกมาเป็นปัญญา คลี่คลายดูผม ขน เล็บ
ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เยื่อในกระดูก หัวใจ พังผืด อาหารใหม่อาหารเก่าเต็มอยู่
ในนี้ มีแต่บุตรแต่คูเต็มเนื้อเต็มตัว หาของสวยงามมาจากไหน แล้วการก่อการสร้าง
สร้างขึ้นมาก็ห้องก็หับ หอปราสาทแดนสวรรค์สู้มนุษย์ไม่ได้

ตึกรามบ้านช่องมนุษย์ประดับประดาตกแต่งให้สดสวยงดงาม งดงามอะไรตัว
ของเราเป็นซากผีดิบ ไปอยู่ที่ไหนมันก็สกปรกอยู่อย่างนั้น ไปอยู่แดนไหนก็ตาม ไปอยู่
ที่ชั้นก็ภูมิมันก็สกปรกเต็มตัวของมัน เวลาอะไรเข้ามาเกี่ยวข้องกับร่างกายของเรา
สะอาดขนาดไหนมันก็เป็นของสกปรก ต้องชะต้องล้าง ต้องเช็ดต้องถู ไปอยู่ในบ้านใน
เรือนต้องเช็ดต้องถู ต้องปิดต้องกวาด แม้ที่สุดเข้าอยู่ในครัวไฟก็ต้องไปเช็ดไปปิดไป
กวาดครัวไฟ นี่คือร่างกายของเรามันสกปรก แล้วสร้างบ้านสร้างเรือนขึ้นมา ตึกราม
บ้านช่องสูงขนาดไหนก็มาไอ้อวดซากผีดิบนี้เท่านั้น ต่างคนต่างเป็นบ้าในซากผีดิบของ
ตัวแล้วมาอวดตัวเอง

ใครมีตึกรามบ้านช่องสูงใหญ่ขนาดไหน หูรห่าฟุ่ฟ้าเยื่อหุ้ม ดีไม่ดีจงหองดู
ถูกเขาผู้ทุกข์จนขั้นแค้นเสียด้วยไม่รู้ตัวเลย แต่ความจริงมันเอาร่างกายของตัวเองที่
เป็นซากผีดิบนี้แหละไปเป็นหอปราสาทขึ้นมา จากอิฐจากปูนจากหินจากทรายจาก
เหล็กจากหลานั้นละมันสวยงามอะไร อิฐปูนหินทรายพวกเหล็กหลานั้นละ ก็อย่างที่เร
เห็นอยู่ที่นี่ เดี๋ยวนี้ก็เหยียบสิ่งเหล่านี้มามันสวยงามอะไร ประดับตกแต่งขึ้นมาเป็นบ้านเป็น
เรือน เอาป่าช้าผีดิบคือตัวของเรานี้เข้าไปก็ว่าโก้หรู ๆ มันโง่ขนาดไหนมนุษย์เรานะ
พิจารณาให้มันแจ้งชัดซิ ท่านผู้รู้ธรรมท่านรู้หมดสิ่งเหล่านี้ แยกออกเป็นสัดเป็นส่วนให้

รู้ได้หมด สิ่งที่อยู่ได้ก็อยู่กันไปอย่างนั้น จะทำให้ทรุทร่าฟูฟ่าเป็นบ้าไปไหนอีก นี่ละ
กิเลสพาคนเป็นบ้าไม่มีเลิกนะ เป็นไปตลอดจนจะตายแล้วไม่อยากตาย

เข่าว่าผมนี่หงอกแล้วนะไปหายย้อมผมมา มันขาวเป็นธรรมชาติปล่อยมัน
ไม่ได้หรือ เวลามันขาวเป็นธรรมชาติก็ปล่อยมันเป็นธรรมชาติไปซิ ถ้าเป็นผู้รู้ธรรม
ธรรมไม่กังวลุ่นวาย ไม่ยุ่งเหยิง การก่อกวนตัวเองตลอดถึงการตำมาหาเลี้ยงชีพทุกสิ่ง
ฟังเพื่อห่อเหิมมากที่สุดเฉียว เฉพาะอย่างยิ่งเมืองไทยเรานี้เป็นเมืองพุทธ แต่มันไม่ดู
พระพุทธรูปเจ้า มันเหยียบหัวพระพุทธรูปเจ้าไปด้วยความฟังเพื่อห่อเหิม กินไม่พอได้ไม่
พอ อิ่มไม่พอ ทุกอย่างฟังเพื่อห่อเหิมๆ อะไรมาคว่ามับๆ คือเมืองไทยของเรานี้เป็น
เมืองฟังเพื่อห่อเหิม

พ่อแม่ตายของเราท่านไม่ได้ฟังเพื่อ ท่านมาด้วยความสงบร่มเย็นสบายๆ
ลูกหลานเกิดขึ้นมาก็เห็นความสบายๆ มีแต่ความเปลิดความเพลิน ก็ตื่นไปตามความ
เปลิดความเพลินไปเสีย ที่นี่เวลาเหตุการณ์มันมาประจันหน้าเราอย่างทุกวันนี้
เหตุการณ์ต่างๆ รอบด้านเมืองไทย ปรับตัวไม่ทันแล้วก็แก้ไม่ทัน ไม่ทันเขาแล้วล่าหลัง
เขา เป็นอย่างไร มันดีไหมอย่างนี้ ของของตัวเองไม่ยินดี ไปยินดีกับของคนอื่น ถ้าเป็น
ของเมืองนอกเมืองนาดีหมดๆ ของในของเราไม่ดี อะไรก็ไม่ดีหมด ฟังซิมันแล้วไหม
หัวใจมนุษย์ไม่ยินดีกับสมบัติของตัวเอง

สุดท้ายก็จะว่าลูกเขาดีกว่าลูกเรา หัวเขาดีกว่าหัวเรา เมียเขาดีกว่าเมียเรา แย่ง
หัวแย่งเมียกันไป พวกบ้ามันไม่รู้เรื่องรู้อะไรเลย พวกมันฟังให้ตื่นะ นี่ละเทศน์ธรรม
สอนท่านทั้งหลายฟังให้ดี ธรรมพระพุทธรูปเจ้าที่เป็นศาสดาสอนโลก เปลื้องทุกข์โดย
ประการทั้งปวงไม่มีอะไรเหลือในพระทัยแล้ว เป็นบรมสุขขึ้นมาเต็มหัวใจมาสอนโลก
จะเป็นที่ติเตียนได้ที่ไหนพระองค์ทรงบรมสุข พวกเราพูดนี้มันมีแต่ฝันแต่ไฟอยู่หัวใจ
เอาไปอวดพระพุทธรูปเจ้าได้อย่างไร พวกบุตรพวกคุณ พวกมันจำเอานะ

นี่ละการพิจารณาเรื่องภาวณาไปถึงความสงบ ภาวณาถึงสติปัญญาก็เลยได้หยุด
ไป ที่นี้ต่อ เอาสติปัญญามาต่อ พอจิตมีความสงบร่มเย็นแล้วให้แยกออกทางด้าน
ปัญญา แยกธาตุแยกชั้น แยกผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก ดูผมมันเป็น
ผมมันเป็นเทวบุตรเทวดามาจากไหน ขน เล็บ ฟัน หนัง มันก็เป็นแต่ละชั้นละอันของ
มัน มันก็เป็นเทวบุตรเทวดาเลิศเลอมาจากไหน ยิ่งเข้าไปเนื้อ เอ็น กระดูก อาหารใหม่
อาหารเก่ายังเลอะเทอะไปหมด สกปรกหมดทั้งตัว มันเลิศมาจากไหน

นี่ละปัญญา เวลาพิจารณาเข้าไปมันรู้ตรงไหนมันปล่อยมันวางมันสลัดปิดทั้งๆ
กองทุกข์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นเพราะความอุปาทานยึดมั่นถือมั่นก็ปล่อยไปตามๆ กัน
ปล่อยไปตามๆ กัน หมดเรื่องร่างกาย พิจารณาถึงร่างกายถึงชั้นมันหมดมันหมดนะ

เอา ท่านทั้งหลายฟังให้ดี นักภาวนาด้วยกันให้ฟัง การพิจารณาร่างกายนี้เวลามัน
ชำนาญมาก ร่างกายมองดูเห็นผู้เห็นคนเห็นสัตว์เห็นอะไรก็ตาม ใครชำนาญในทางเนื้อ
เอ็น กระดูก มันจะเห็นเป็นเนื้อ เป็นเอ็น เป็นกระดูก ไปหมด มันจะไม่เห็นว่าเป็นหญิง
เป็นชาย มันจะเห็นเป็นเนื้อหนังเป็นกระดูกแดงโร้ไปหมด นี่ละเวลามันชำนาญมาก ๆ

จากนี้แล้วพวกอสุภะอสุภังทั้งหลายเหล่านี้ ถูกจิตที่พิจารณานี้มันกลืนเข้ามา
ภายในใจ อสุภะอสุภังทั้งหลายเหล่านี้มันไปกลืนเข้ามา ๆ เลยจิตนั้นแลเป็นตัวอสุภะ
อสุภัง เป็นตัวทุกข์ เป็นตัวอนตดา สิ่งปรากฏนั้นเขาไม่ใช่ จิตตัวสำคัญต่างหากไป
เป็นอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนตดา พอสิ่งเหล่านี้ถูกใจกลืนเข้ามาเป็นอนิจจัง ทุกข์
อนตดา แล้วสลัดวัตถุทั้งหลายที่เรามายึดขำหรือเรียกว่ามาเป็นหินลับปัญญา มัน
ปิด เรื่องอสุภะอสุภังทั้งหลาย ใจนี้กลืนเข้ามาหมด เรื่องอสุภะก็ดีอะไรก็ดี ใจนี้เป็น
ต่างหาก สิ่งเหล่านั้นเขาไม่ได้เป็นอสุภะอสุภัง

จากนั้นก็ฝึกซ้อมอันนี้ เมื่อจิตมันกลืนเข้ามาว่าตัวนี้แหละเป็นตัวอสุภะอสุภัง
ทุกข์ อนิจจัง อนตดา ไม่ใช่วัตถุสิ่งทั้งหลายเขาเป็น ใจนี้ละมันตัวติดตัวดินตัวคึกตัว
ค่นอง มันไปหาคว้านั้นตำหนินี้ ชมนั้นชมนี่มา ผู้เป็นบ้าคือตัวเอง ที่นี้เวลามันรู้แล้วสิ่ง
เหล่านั้นก็หมุนเข้ามาสู่ใจ พอหมุนเข้ามาสู่ใจคิดอะไรบีบมันเป็นอสุภะขึ้นมาที่ใจ อสุ
ภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนตดา เกิดที่หัวใจหมด ไม่ได้เกิดขึ้นจากสิ่งที่เราพิจารณาแต่
ก่อน นี่คือมันพอแล้ว มันหมุนเข้ามาหัวใจ ใจกลืนเอาหมดเลย

ที่นี้พอใจกลืนหมดแล้วปิดอสุภะอสุภังภายนอกแต่ก่อนมาหมด แต่เอาอสุภะ
นั้นละตั้งมาเป็นหินลับปัญญาฝึกซ้อมกัน จนกระทั่งมีตั้งแต่ความตั้งขึ้นดับไป อนิจจัง
ทุกข์ อนตดา ดับ ๆ พิจารณาแยกอนิจจัง ไม่ทัน ทุกข์ไม่ทัน อนตดาไม่ทัน พอปรากฏ
เหมือนฟ้าแลบ ๆ ดับลง ๆ เอาอันนี้ละฝึกซ้อม มันเร็วเท่าไร เอา ฝึกเข้าไป จนกระทั่ง
ตั้งพับดับพร้อม ๆ จะแยกอนิจจัง ทุกข์ อนตดา ไม่ทัน จากนั้นร่างกายทั้งหลายนี้สูญ

เอาฟังให้ดี วันนี้จะเปิดโลกให้ฟัง โลกแห่งความหลงของเราเนี่ย ภูเขาภูเราอยู่ใน
โลกตัวของเรานี้หมดนั่นละ นี่ละพิจารณา เวลาเปิดโลกธาตุต้องเปิดที่ตัวของเรา
เพราะจิตไปหลงโลกธาตุ เปิดโลกธาตุก็เปิดที่จิตนี้เอง พอพิจารณานี้มันดับลงไป ๆ
จากนั้นจิตก็ว่าง ว่างไปหมด ตั้งอะไรขึ้นมาพับดับปั๊บ ๆ จิตว่างไปหมด เอาสิ่งวัตถุ
ทั้งหลายที่มันเคยปรากฏมาเป็นหินลับปัญญา ตั้งขึ้นมาเรื่อยดับไปเรื่อย ๆ ตั้งเร็วดับ
เร็ว ๆ สุดท้ายเว็บดับ นั่นกลายเป็นจิตว่างที่นี้ละ ว่างหมด อะไรว่างหมดที่นี้

ที่นี้มันจะมีความหลงขึ้นมาในนั้นโดยเจ้าตัวไม่รู้ นะ มองดูโลกธาตุนี้แผ่นดินนี้ก็
เหยียบย่างไปนั่นละไม่ปฏิเสธ ต้นไม้ภูเขา ก็เห็นพอร่าง ๆ แต่ความสว่างของจิต ความ
ว่างของจิตครอบไปหมด จิตว่าง นั่นละเรียกว่าจิตว่าง จิตอยู่ในชั้นอวกาศ ว่างไปหมด

แต่ตัวเองยังไม่ว่าง นี่ยื้อนเข้ามาอีก เทียบกันกับเขาเข้าไปในห้องว่าง เดินเข้าไปในห้องว่าง ว่าห้องนี้ว่าง เอาไปดูซิห้องนี้ว่าง แล้วก็มีคนหนึ่งเดินเข้าไปในห้อง โอ้ ห้องนี้ว่าง ๆ มีอีกคนหนึ่งดูเข้าไปว่าห้องนี้ว่าง ๆ มันว่างอย่างไรก็เธอนั้นนะไปยืนอยู่กลางห้อง เธอนั้นเองเป็นผู้ขวางห้อง ห้องจึงว่างไม่ได้ เอ้า อยากให้ห้องว่างให้ถอนตัวออกมา พอคนนั้นถอนตัวออกมาปั๊บห้องว่างเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์

นี่คืออะไร คือตัวจิตของตัวเองยังไม่ว่าง ไปว่าแต่สิ่งรอบจิตว่างไปหมด ๆ ตัวจิตยังไม่ว่าง ตัวจิตยังไม่ว่าง พอถึงขั้นนี้เข้ามาหาตัวจิตรู้เท่าจิต ปล่อยวางจิต ว่างที่จิตภายนอกก็ว่าง ภายในก็ว่าง ว่างตรงนี้ ไม่ต้องถามหาหนีพพาน คือตัวเป็นธรรมชาติหนึ่ง มีจุดมีต่อมแห่งความสว่างไสวของใจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธรรม ท่านจึงเรียกว่า ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน ผู้รู้คือใจ นั้นแลคือตัวภพ ฟาดทำลายจุดผู้รู้คือตัวสว่างไสวขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว ไม่มีจุดไม่มีต่อม แล้วในขณะที่เดียวกันกิเลสขาดสะบั้นลงไป ไม่มีอะไรเหลือ

นั่นแลท่านเรียกว่าฟ้าดินถล่ม ไม่ต้องถามหาพระนิพพาน บรรดาพระสาวกทั้งหลายตรัสรู้ธรรมปั้งขึ้นมาเนี่ย ไม่ต้องไปทูลถามพระพุทธเจ้าว่านิพพานอยู่ที่ไหน ธรรม สนฺทิฎฐิโก คือรู้ในผลงานของตนไปโดยลำดับ ๆ เอง จนกระทั่งรู้ผลงานของตนถึงที่สุดแล้วก็ไม่ต้องถามพระพุทธเจ้า นิพพานอยู่ที่ไหนไม่ต้องถาม นั่นคือผู้ถึงนิพพาน นั่นคือผู้สิ้นกิเลส นี่คือนำทางเดินเพื่อสิ้นกิเลสเดินอย่างนี้ พิจารณาอย่างนี้ ตั้งแต่เกสาโลมาขึ้นไป ถึงจิตมีความสงบแน่นหนามั่นคง แยกออกไปจนกระทั่งธาตุชั้นธรรมาธาตุสลายไปหมด ตั้งขึ้นเป็นธาตุเป็นขั้นเป็นอันนิจุจ ทุกข์ อนตตฺตา ไม่ทัน ๆ

จากนั้นจิตก็ว่าง แล้วมันไม่ว่างอะไรเวลานี้ ทุกสิ่งทุกอย่างว่างไปหมด มันยังไม่ว่างที่จิต ที่ว่าห้องว่างมันว่างแต่ห้อง ตัวคนไปยืนขวางห้องนี่ก็คือจิตว่างแต่ภายนอก รู้แต่ภายนอก ตัวจิตเองยังไม่รู้ตัวเอง ที่นี้เข้ามารู้ตัวเองปั๊บที่นี้ว่างหมดเลย นั่นละท่านว่าตรัสรู้ธรรม ว่างตรงนั้น พอว่างนี้แล้วว่างหมดในหัวใจ นั่นละถึงนิพพาน ท่านตรัสรู้ธรรม ธรรมเหล่านี้เป็นธรรมที่ครีที่ล้าสมัยไปหมดแล้วหรือ เป็นธรรมที่ทันสมัยทันสมัย อยู่ตลอดมาแต่กิเลสเท่านั้นหรือ โดยไม่ได้สนใจกับบรรดากับธรรมมันก็เป็นอย่างนั้น ละชิ ผู้ปฏิบัติปฏิบัติอยู่ ผู้รู้รู้เห็นอยู่ ผู้ไม่ปฏิบัติหลับหูหลับตาอวดตนว่าเป็นผู้เฉลียวฉลาด เป็นจอมนักปราชญ์ ไปเหยียบธรรมแทนทองคำทั้งแท่งที่ท่านบริสุทธ์พุทโธได้อย่างไร

นี่ละที่ว่าบรรดาพระที่ท่านสิ้นกิเลสแล้ว เวลาท่านนิพพานไปแล้วอัฐิของท่านเป็นพระธาตุไปหมด ๆ ในสมัยปัจจุบันนี้ก็มี แต่ส่วนมากมีในสายพ่อแม่ครูจารย์มันมีมากนะ คือเวลาท่านตายไปแล้วหรือว่านิพพานไป พระองค์นี้หรือครูบาอาจารย์องค์นี้

บรรดาวงลูกศิษย์ที่ใกล้ชิดทั้งหลายทราบกันหมด แต่ไม่ได้เคยพูด เป็นธรรมดาครวัเวียน ในครอบครัว ทราบกันโดยลำดับ พอท่านนิพพานมรณภาพไปแล้วอัฐิของท่าน กลายเป็นพระธาตุไปหมด เราเห็น ทุกวันนี้มีน้อยเมื่อไร อัฐิของพระเจ้าพระสงฆ์ พระกรรมฐานนะส่วนมาก แล้วมากจริง ๆ ก็คือวงกรรมฐานสายพ่อแม่ครูจารย์มั่น

องค์นี้มรณภาพลงไปเดี๋ยวกลายเป็นพระธาตุขึ้นมา ๆ ที่พอจะยกตัวอย่างให้เป็น ลักขณยานสมัยปัจจุบันนี้ก็คือหลวงปู่มั่นเรา อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ไปดูเอาที่ วัดป่าสุทธาวาส นั่นเป็นจุดที่รวมแห่งพระธาตุของหลวงปู่มั่น แต่ผู้ที่ได้รับแจกไปบูชาที่บ้านที่เรือนเขาไม่บอกง่าย ๆ นะ ของเขาก็เป็น ถ้าถามว่าเป็นอัฐิของหลวงปู่มั่นเป็นพระธาตุนั้นจริงหรือ จริงทันที เขาบอกว่าจริง แต่ว่าอยู่ที่ไหนเขาไม่บอก ส่วนที่รู้ชัดเห็นชัด ก็คืออยู่ที่พิพิธภัณฑสถานหลวงปู่มั่นนั่นละ ไปดูเอา นั่นละอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ คือ เป็นพระอรหันต์แล้วอย่างเปิดเผยในขณะเดียวกัน

ที่นี้ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นที่ตายไปแล้ว ๆ อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุมีน้อย เมื่อไร ไม่น้อยนะ แต่ท่านไม่พูด ท่านไม่ชอบโอ้อวดแล้วพวกสัว่มพวกถ่านพวก มูตรพวกคุณมันคอยจะไปโปะไปเหยียบไปยำ โอ้ย มาพูดโอ้อวดอวด นี่มันไม่ได้คิดถึง หลักธรรมดาดดีธรรมดาดที่ถูกต้องอะไรบ้างเลย หลักธรรมชาติคืออะไร เราไปหาอยู่หา กินหาเงินหาทอง วันนี้ได้มากก็บาทได้มากก็สตางค์ เขามาเล่าสู่กันฟังด้วยความภูมิใจ เออ ได้เงินเท่านี้ร้อยเท่านี้พันบาท เขาไม่ได้ดูถูกเหยียดหยามกัน เขาภูมิใจไปด้วยกัน พอใจ นี้โลกเขา เขาไปหา เพียงเงินทองวิเศษวิสัยยิ่งกว่าธรรมไปที่ไหน เขาก็ภูมิใจ

ที่นี้ผู้ปฏิบัติธรรม ลงมาพูดว่าได้รู้อย่างนั้นอย่างนี้แล้วโลกนี้แตกเลย เพราะฉะนั้นในวงกรรมฐานกับธรรมะ จึงเป็นธรรมชาติที่ถ่อมตนอยู่เสมอโดยหลัก ธรรมชาติ เพื่อสังคมโลกสมมุติทั่ว ๆ ไป รู้เหมือนไม่รู้ เห็นเหมือนไม่เห็น แต่เมื่อมีผู้ไป เกี่ยวข้องมากน้อยจะรู้ในระยะนั้น ท่านรู้ในจิตว่าเป็นภูมิใดชั้นใด เช่นอย่างบรรดาลูก ศิษย์ของท่านผู้พิเศษ เช่นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น บรรดาลูกศิษย์หลวงปู่มั่นใครจะไม่ ยอมรับหลวงปู่มั่นว่าเป็นพระอรหันต์ละ ยอมรับหมดเลย แต่จะมาเปิดเผยขึ้นมาจะมา เปิดเผยตอนที่อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้วนี้แหละ เออ ยอมรับ แต่ไม่ได้รับรอง ว่าจะยอมรับไปมากนะ พวกหูหนวกตาบอดมันชนได้สบาย ๆ

เพราะฉะนั้นศาสนาจึงกลายเป็นศาสนากิเลสไปมาก ยิ่งกว่าเป็นศาสนธรรม ให้ ท่านทั้งหลายฟัง นี้ละธรรมไม่เคยครีเคยล้ำสมัย สมกับที่ว่าสวากขาตธรรมที่ พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชอบแล้ว ชอบอย่างนี้เอง ใครปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้ตามการปฏิบัติ ของตนท่านจึงเรียกว่า อกาลิก ให้ผลตลอดเวลา ไม่มีอะไรมากัดกันทำลายได้เลย ทั้ง การสร้างบาปสร้างบุญ สร้างบาปสร้างเมื่อไรเป็นบาป สร้างบุญสร้างเมื่อไรเป็นบุญ เอา

สร้างบาปให้ถึงที่สุดก็เป็นบาปถึงที่สุด สร้างบุญให้ถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพานก็ได้ ให้พากันจำเอานะ

วันนี้ได้เทศน์เพียงเท่านี้ ยังไม่ได้เทศน์มากอะไรนัก นี่เทศน์ถึงเรื่องจิตที่พ้นออกไปๆ จนกลายเป็นอะไรว่าง ว่างหมดวางหมด นั่นละถึงที่สุดของผู้ปฏิบัติธรรม เรียกว่าบรรลุก็ได้ ถ้าลงจิตว่างทั้งภายนอก ว่างทั้งภายใน คือจิตเอง ปล่อยทั้งภายนอก ปล่อยทั้งภายใน คือจิตเอง นั่นเรียกว่าจิตเปิดโลกธาตุ บรรลุธรรมถึงแดนพ้นทุกข์โดยสมบูรณ์แล้ว ท่านผู้ใดเป็นก็ตาม สนฺทิกฺขุโณ ประกาศบ้างขึ้นมาในหัวใจของผู้นั้นโดยลำดับๆ ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติมา ที่จิตมีความสงบ จิตเป็นสมาธิ จิตมีปัญญาเฉลียวฉลาด จิตเป็นมหาสติ-มหาปัญญา จนกระทั่งถึงจิตหลุดพ้น สนฺทิกฺขุโณ จะประกาศผลงานของตนไปโดยลำดับ จนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพาน จะไม่ละสนฺทิกฺขุโณที่รู้เอง เห็นเองจากการปฏิบัติของตนนี้เลย

จึงขอให้ท่านทั้งหลายฟัง เป็นอย่างไรศาสนาพระพุทธเจ้าเอามาหลอกโลกเล่นอยู่นี้หรือ เอาสุมสี่สุมห้ามาอวดกัน ภาวนาพากันไปสวรรค์หลับหูหลับตาไปก็มีแต่ต้นไม้ภูเขา มันจะโดนหัวมัน หัวมันแตก มันพาลูกศิษย์ของมันไปหาดูสวรรค์นิพพาน บทเวลาหน้าผากมันกับต้นไม้จะโดนกันมันไม่ดู ก็เลสเต็มหัวใจมันไม่ดู มันอยากไปดูสวรรค์นิพพาน เวลานี้ศาสนากำลังขึ้นแบบนี้ละ พวกคนไปดูสวรรค์นิพพาน หัวใจที่มืดบอดอยู่ด้วยกิเลสตัณหา มันไม่ดู ให้ดูหัวใจซิ เปิดขึ้นด้วยจิตตภาวนาจะรู้เอง

พระพุทธเจ้ารู้ด้วยภาวนา สาวกรู้ด้วยภาวนา ท่านวิเศษวิโสถึงธรรมธาตุได้เป็นพระอรหันต์ด้วยการภาวนาต่างหาก ท่านไม่ได้มาอ้ออวดโลก นี่ภาวนาพุทธโรก็ยังไม่มีความ ภาวนาไม่ทราบเป็นอย่างไร ไปจะพาไปดูสวรรค์ชั้นนั้นชั้นนี้ไปแล้ว มันเสริมกันให้เป็นบ้า เอาศาสนาบังหน้าแล้วหลอกประชาชนพลเมืองไปซิ เลยมีแต่คนไปเห็นสวรรค์นิพพานมาหมดแล้วพวกนี้ เป็นอย่างไรลูกศิษย์หลวงตาบัวใครไปเห็นสวรรค์ชั้นไหนๆ นครชั้นไหนเอามาอวดหลวงตาบัวหน่อยนะ หลวงตาบัวมันโง่จะตายเวลานี้นะ ยังไม่รู้เรื่องรู้อะไร ให้พากันจำเอานะ

วันนี้พูดพอสมควร ธาตุชั้นนี้ก็อ่อนลงๆ แล้วมาแสดงธรรมนี้ก็พอเป็นแนวทาง เป็นคติแก่ท่านทั้งหลายให้ได้ยินได้ฟัง ธรรมะประเภทนี้ไม่ได้ออกมาจากสุมสี่สุมห้านะ ออกมาจากภาคปฏิบัติ พระพุทธเจ้าเป็นภาคปฏิบัติ สาวกทั้งหลายเป็นภาคปฏิบัติ ออกมาจากสถานที่เหมาะสมคือมหาวิทยาลัยป่าเป็นส่วนมาก จากนั้นก็พิจารณา มหาวิทยาลัยป่า ป่าเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ นี่เป็นป่าใน ป่าตัวเอง จากนั้นก็เข้าป่า กิเลสฟาดกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้วโล่งหมดเลย

เอาละครแสดงธรรมต้องขอภัยนะ ธาตุชั้นค้อยอ่อนลงๆ ธรรมะแทนที่จะให้ได้เข้าอกเข้าใจทั่วถึงกันอย่างกว้างขวางพอประมาณก็เป็นไปไม่ได้แล้ว เพราะธาตุชั้นค้อยอ่อนลงๆ การเทศน์ต้องอาศัยธาตุชั้นนี้เป็นเครื่องมือ นี่ธาตุชั้นค้อยอ่อนลงๆ แล้ว ก็จะได้ประมวลธรรมะคำสั่งสอนลงมาสู่จิตใจของท่านทั้งหลายที่ได้มาได้ยินได้ฟัง วันนี้ จิตเป็นกุศลทั้งวัน คิดตั้งแต่เรื่องบุญเรื่องกุศลทั้งวันๆ วันนี้ท่านทั้งหลายสร้างบุญสร้างกุศล นำรถขึ้นมารถคันไหนก็มีรถบุญเต็มคันรถๆ หัวใจเต็มไปด้วยบุญ รถคันไหนมากก็มีแต่บุญเต็มรถๆ ไม่ว่าจะรถเล็กรถน้อยรถใหญ่รถอะไรก็ตามมีแต่คนบุญๆ มาสร้างบุญสร้างกุศล วันนี้รมิชะตาดีนะ เรียกว่ามีแต่คนบุญ บรรพทุกคนบุญเต็มรถๆ มา

แล้วเวลาหากกลับไปอย่าลืมพุทโธ เอาพุทโธอัดเข้าไปเต็มเข้าไปในหัวใจ เต็มมาด้วยพุทโธ เต็มมาด้วยบุญ เต็มออกไปด้วยพุทโธ เต็มไปด้วยบุญ อย่าให้ว่างเปล่า ไปนี้ อย่าลืมพุทโธ ไปที่ไหนอย่าลืมพุทโธ เรียกว่าตามเสด็จพระพุทธเจ้าตลอดเวลา ถ้าห่างเหินธรรมแล้วใกล้ชิดติดพันกับนรกอเวจีไปเรื่อย ๆ นะ

เอาละครแสดงธรรมนี้ก็เห็นสมควรแก่ธาตุแก่ชั้นแก่เวล่ำเวลา ขอความสวัสดิ์จงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย มีท่านผู้เป็นประธานในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นี้โดยทั่วกันเทอญ

พูดท้ายเทศน์

พระ : มีคนจะถามปัญหาหลวงตาครับผม

หลวงตา : จะถามปัญหาอะไรละ มันจะตอบได้ไหม มันจะไม่ขายหน้ากลับไปหรือ มาด้วยดอกเตอร์พามา แล้วกลับไปแล้ว อีตาบ๊วไป ใช้ไม่ได้นะ ฟัง กราบนมัสการหลวงตา ที่เคารพ หลานอยากจะทราบวิธีการเข้าถึงน้ำพระทัยพระพุทธเจ้า ว่าท่านมีน้ำพระทัยประมาณไหน เหตุใดท่านจึงมีปณิธานอันแน่วแน่และเมตตาและกรุณาต่อสรรพสัตว์อันหาประมาณมิได้ขนาดนี้

อ่านแล้วก็เลยลืมไปแล้ว ถามมานี้ก็ไม่ว่าไรนัก วิธีการเข้าถึงน้ำพระทัยพระพุทธเจ้า และท่านมีน้ำพระทัยประมาณไหน เหตุใดท่านจึงมีปณิธานอันแน่วแน่และเมตตาแก่บรรดาสรรพสัตว์อันหาประมาณมิได้

เอาละ ให้เราเดินตามเสด็จนะ จะเป็นการตอบไปในตัวนะ ผู้ถามถามถึงเรื่องท่านมีเมตตาตามหากฎาธิคุณอย่างล้นเหลือหาประมาณไม่ได้ เราจะทำยังไง ขอให้พี่น้องทั้งหลายเดินตามศาสดาองค์เอก อย่าเห็นแก่เนื้อแก่ตัว เห็นแก่กิเลสตัณหา กวาดต้อนเข้ามาๆ ดังที่เขาเป็นรัฐบาลอยู่ทุกวันนี้ นายกแต่ละคนๆ กวาดต้อนเข้ามา ตับไตประชาชนจะไม่มีเหลือแล้ว ใครเขาเชื่อคนที่จะมาเป็นนายกทุกวันนี้ละ นายกนี่ต้องป่อง ท้องป่องๆ พี่น้องชาวไทยเราจนจะไม่มีตับเหลือแล้ว ประเภทนี้อย่าเอาเข้ามาใน

หัวใจ ให้มีความเมตตาสงสารซึ่งกันและกัน แม้แต่สัตว์ในบ้านเราก็เลี้ยงไว้ คนตา
 ดำๆ ด้วยกัน มีความทุกข์ความยากลำบาก หวังพึ่งกันมนุษย์เรา อยู่คนเดียวไม่ได้นะ
 มนุษย์นี้เป็นสัตว์หมู่สัตว์พวก ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน มีมากมีน้อยสงเคราะห์ไปตาม
 เกิดตามมี นี่เรียกว่าน้ำใจของชาวไทยเรา ซึ่งเป็นลูกชาวพุทธ

ให้มีแก้ไข เห็นอกเห็นใจ อย่าดูถูกเหยียดหยามซึ่งกันและกัน ใครด้อยกว่าก็
 ให้เมตตาสงสารกัน อย่าเย่อหยิ่งจองหอง เข้าใจแล้วหรือ อย่าคับแคบตีบตัน เห็นแก่
 ได้แก่เอา กวาดต้อนเข้ามา มีความเสียสละด้วยเมตตาธรรมต่อกัน นั่นเป็นความดี
 สำหรับชาวพุทธเรา เอาละพอ เท่านั้นแหละ ตอบแล้ว

คำถามสุดท้าย กราบขอคำแนะนำหลวงตาว่า ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน มีคน
 ตกงานและมีความยากลำบากในเรื่องการดำเนินชีวิต เนื่องจากความยากจน จึงกราบ
 ขอกำลังใจและคำแนะนำ เพื่อมิให้จิตใจหวนไหวไปกับอำนาจเงิน และได้มาอย่างไม่
 ถูกต้องเจ้าค่ะ

คนขี้เกียจมันมักจะตกงานตลอด มันอยู่บนหมอนบนเสื่อ จึงเป็นคนตกงานอื่น
 แต่มาค้างอยู่บนหมอน เข้าใจไหมละ ทีนี้ในการดำเนินชีวิต เนื่องจากความยากจน จึง
 กราบขอกำลังใจและคำแนะนำ เพื่อมิให้จิตใจหวนไหวไปกับอำนาจเงิน และได้มา
 อย่างไม่ถูกต้อง

นี่เขากำลังจะเป็นนายกอีกนะ ไอนายกเปรตคนนี้นะมันมีเงินมีทองกองเท่า
 ภูเขาๆ มันจะมาหว่านล้อมพี่น้องชาวไทยเรา ใครเห็นแก่เงินแก่ทองบ้านเมืองจะจม
 ถ้าใครเห็นแก่ชาติบ้านเมือง เงินไม่สำคัญยิ่งกว่าคนในประเทศรวมหัวกัน มีความ
 พร้อมเพรียงสามัคคี อย่าให้เงินทองเหล่านี้มาใหญ่กว่าหัวใจและชาติไทยของเราจะ
 จำให้ดี มันจะเอาเงินมาหว่าน คนเห็นเงินเป็นเทวดา เห็นชาติเป็นขี้หมูขี้หมา ใช้ไม่ได้
 นะ เข้าใจหรือ เอาละพอ

เวลาท่านให้พรนั้น ให้ตั้งใจอุทิศส่วนตั้งแต่ส่วนย่อยถึงส่วนใหญ่ทั่วประเทศเขต
 แดน ทัวโลกทัวสงสาร จากการกุศลของพี่น้องทั้งหลายที่บำเพ็ญในวันนี้ ให้อุทิศส่วน
 กุศลที่เป็นบุญกุศลอันนี้ไปทั่วโลกดินแดนนะ วันนี้บุญเป็นของเราทุกคนๆ มีกรรมสิทธิ์
 ครองบุญของตนเองที่มาสว่างวันนี้ แล้วให้แผ่ส่วนบุญส่วนกุศลที่ได้มานี้ สู่บรรดาสัตว์
 ทั้งหลายให้ทั่วหน้ากันนะ เอาละ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ